

ΙΙΜΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΟΤΙΜΩΣΗ
ΑΚ. ΕΤΟΣ 2006-2007, 3ο εξάμηνο

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

ΜΑΘΗΜΑ 14

Λογιστική Παλινδρόμηση

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-1

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ
- ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ SPSS (ΔΙΤΙΜΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ)
- ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΠΑΡΑΜΕΤΡΩΝ
- ΕΛΕΓΧΟΙ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
- ΚΑΛΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ
- ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ
- ΣΧΕΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ ΜΕ ΟΡ ΣΕ 2x2 ΠΙΝΑΚΕΣ
- ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ & ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΒΛΗΤΩΝ

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-2

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.1. Το γενικό μοντέλο

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

X =Σκορ Ευφυΐας WAIS και Y =Νόσος γηρατειών
(1=Νόσος παρούσα)

X	Y	X	Y	X	Y	X	Y	X	Y
9	1	7	1	7	0	17	0	13	0
13	1	5	1	16	0	14	0	13	0
6	1	14	1	9	0	19	0	9	0
8	1	13	0	9	0	9	0	15	0
10	1	16	0	11	0	11	0	10	0
4	1	10	0	13	0	14	0	11	0
14	1	12	0	15	0	10	0	12	0
8	1	11	0	13	0	16	0	4	0
11	1	14	0	10	0	10	0	14	0
7	1	15	0	11	0	16	0	20	0
9	1	18	0	6	0	14	0		

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-3

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.1. Το γενικό μοντέλο

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

(Agresti, 1991, σελ. 122-123)

Στη μελέτη αυτή έχουμε δείγμα ηλικιωμένων οι οποίοι πέρασαν από ψυχιατρική εξέταση για την οποία εξετάστηκαν για τη νόσο του γήρατος (senility symptoms).

Εδώ θέλουμε να δούμε κατά πόσο μπορούμε να προβλέψουμε αν κάποιος ηλικιωμένος έχει τη νόσο χρησιμοποιώντας μόνο την κλίμακα ευφυΐας του Wechsler (Wechsler adult intelligence scale, WAIS)

1. Να βρεθεί ποια τιμή του WAIS που αντιστοιχεί σε πιθανότητα $> 1/2$ (δηλαδή τότε υπάρχει αυξημένος κίνδυνος)
2. Να ερμηνεύσουμε τη σχέση WAIS και νόσου

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-4

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.1. Το γενικό μοντέλο

Μοντέλο (με τις γνώσεις μας μέχρι τώρα)

$$P(\text{Senility}=1) = a + b \text{ WAIS} + \epsilon, \quad \epsilon \sim N(0, \sigma^2)$$

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-5

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.1. Το γενικό μοντέλο

Μοντέλο (με τις γνώσεις μας μέχρι τώρα)

$$P(\text{Senility}=1) = a + b \text{ WAIS} + \epsilon, \quad \epsilon \sim N(0, \sigma^2)$$

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-7

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.1. Το γενικό μοντέλο

Μοντέλο (με τις γνώσεις μας μέχρι τώρα)

$$P(\text{Senility}=1) = a + b \text{ WAIS} + \epsilon, \quad \epsilon \sim N(0, \sigma^2)$$

Model Summary^a

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.426 ^a	.181	.166	.40405

a. Predictors: (Constant), wais Wechsler Adult

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	.847	.182		4.662	.000
	wais Wechsler Adult Intelligence Scale	-.051	.015	-.426	-3.395	.001

a. Dependent Variable: senility_Senility Symptoms

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-8

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.1. Το γενικό μοντέλο

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ????

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-8

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.1. Το γενικό μοντέλο

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ:

- Παραβίαση των προϋποθέσεων (κανονικότητα, γραμμικότητα, ομοσκεδαστικότητα)
- Οι προβλέψεις για την Y δεν είναι στο διάστημα $[0,1]$!!!???

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-9

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.1. Το γενικό μοντέλο

ΠΩΣ ΛΥΝΟΝΤΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ:

1. Υποθέτοντας Διωνυμική Κατανομή
2. Συνδέοντας την πιθανότητα p με τις επεξηγηματικές μεταβλητές (γραμμικό συνδυασμό $a+bx$) μέσω μιας συνάρτησης που θα δίνει τιμές στο p στο διάστημα $[0,1]$

ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ

$$\text{logit}(p) = \log(p/(1-p)) = a+bx$$

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-10

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.1. Το γενικό μοντέλο

ΜΟΝΤΕΛΟ

$$Y_i \sim \text{Binomial}(p_i, N_i)$$

$$\log(p_i/(1-p_i)) = b_0 + b_1X_{i1} + \dots + b_pX_{ip}$$

Όταν $Y =$ δίτιμη τότε $n_i = 1$ (δηλαδή κατανομή Bernoulli)

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-11

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.1. Το γενικό μοντέλο

ΜΟΝΤΕΛΟ

$$p_i = e^{b_0 + b_1X_{i1} + \dots + b_pX_{ip}} / [1 + e^{b_0 + b_1X_{i1} + \dots + b_pX_{ip}}]$$

Αναμενόμενες τιμές: $E(Y_i | X_{i1}, \dots, X_{ip}) = n_i p_i$

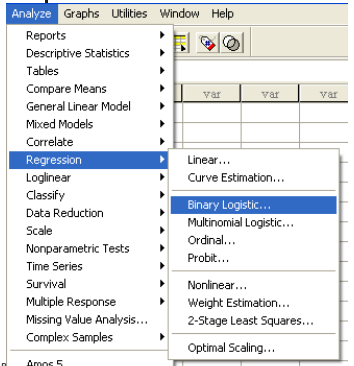
ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΓΙΑΤΙ

ΚΑΝΕΙ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ODDS + ODDS RATIO

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

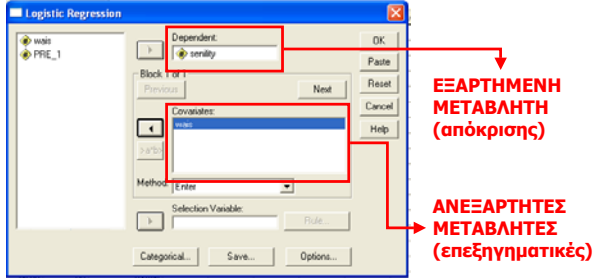
Διαφάνεια 14-12

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.2. Εφαρμογή με τη χρήση του SPSS
(Δίτιμα δεδομένα)

Amos 5 Διαφάνεια 14-13

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.2. Εφαρμογή με τη χρήση του SPSS
(Δίτιμα δεδομένα)

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-14

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.2. Εφαρμογή με τη χρήση του SPSS
(Δίτιμα δεδομένα)

Variables in the Equation

Step		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
1 ^a	wais	-.324	.114	8.057	1	.005	.724
	Constant	2.404	1.192	4.069	1	.044	11.068

a. Variable(s) entered on step 1: wais.

ΜΟΝΤΕΛΟ

Log(ODDS) = 2.404 – 0.324 WAIS

$p = e^{2.404 - 0.324 WAIS} / (1 + e^{2.404 - 0.324 WAIS})$

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-15

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.3. Ερμηνεία μοντέλου

Έστω ότι έχουμε 2 άτομα A και B με $X = X_A$ και $X = X_B$

$$\text{Log}(\text{ODDS}_A) = a + b X_A$$

$$\text{Log}(\text{ODDS}_B) = a + b X_B$$

$$\text{LOG}(\text{OR}_{A-B}) = a + b X_A - a - b X_B = b(X_A - X_B)$$

Αν τα δύο άτομα διαφέρουν ως προς το X κατά μία μονάδα ΤΟΤΕ

$$\text{LOG}(\text{OR}_{A-B}) = b \Rightarrow \text{OR}_{A-B} = e^b$$

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-16

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.3. Ερμηνεία μοντέλου

Όμοια είναι η ερμηνεία στην πολλαπλή παλινδρόμηση όμως υποθέτουμε ότι μόνο μια μεταβλητή αλλάζει κάθε φορά.

Συνεπώς ο συντελεστής συνδέεται με το OR διορθωμένο ως προς τις υπόλοιπες επεξηγηματικές μεταβλητές.

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-17

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.3. Ερμηνεία μοντέλου

Variables in the Equation

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step 1 ^a						
wais	-.324	.114	8.057	1	.005	.724
Constant	2.404	1.192	4.069	1	.044	11.068

a. Variable(s) entered on step 1: wais.

ΜΟΝΤΕΛΟ

$$\text{Log(ODDS)} = 2.404 - 0.324 \text{ WAIS}$$

$$\text{OR} = e^{-0.324} = 0.724$$

Συνεπώς αύξηση των θετικών απαντήσεων στην κλίμακα WAIS κατά μία συνεπάγεται μείωση της σχετικής πιθανότητας της νόσου να είναι παρούσα κατά 27.6% [(1-0.724)100%]

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-18

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.3. Ερμηνεία μοντέλου

Έστω ότι έχουμε 1 άτομο με $X=0$ τότε

$$\text{Log(ODDS}_A) = a + b \cdot 0 = a$$

$$p = e^a / (1 + e^a)$$

Συνεπώς η σταθερά a συνδέεται με το λογάριθμο του ODDS όταν $X=0$ (ή όταν όλα τα $X=0$ όταν έχουμε πολλαπλή παλινδρόμηση).

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-19

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.3. Ερμηνεία μοντέλου

Variables in the Equation

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step 1 ^a						
wais	-.324	.114	8.057	1	.005	.724
Constant	2.404	1.192	4.069	1	.044	11.068

a. Variable(s) entered on step 1: wais.

ΜΟΝΤΕΛΟ

$$\text{Log(ODDS)} = 2.404 - 0.324 \text{ WAIS}$$

$$\text{ODDS}(X=0) = e^{2.404} = 11.07$$

Συνεπώς αν κάποιος ηλικιωμένος δε δώσει καμία θετική απάντηση στην κλίμακα WAIS τότε πιθανότητα η νόσος να είναι παρούσα είναι 11πλάσια της πιθανότητας η νόσος να είναι απύουσα

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-20

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.3. Ερμηνεία μοντέλου

Variables in the Equation							
Step		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
1 ^a	weis	-.324	.114	8.057	1	.005	.724
	Constant	2.404	1.192	4.069	1	.044	11.068

a. Variable(s) entered on step 1: weis.

ΜΟΝΤΕΛΟ

Log(ODDS) = 2.404 – 0.324 WAIS
P(X=0) = e^{2.404} / (1+e^{2.404}) = 0.9171318

Συνεπώς αν κάποιος ηλικιωμένος δε δώσει καμία θετική απάντηση στην κλίμακα WAIS τότε πιθανότητα η νόσος να είναι παρούσα είναι ίση με 91.7%.

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-21

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.3. Ερμηνεία μοντέλου

Variables in the Equation									
Step		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	95.0% C.I. for EXP(B)	
1 ^a	weis	-.324	.114	8.057	1	.005	.724		
	Constant	2.404	1.192	4.069	1	.044	11.068	.579	.905

a. Variable(s) entered on step 1: weis.

95% ΔΕ για b => b ± 1.96 se(b)
95% ΔΕ για OR => e^b ± 1.96 se(b)

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-23

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.3. Ερμηνεία μοντέλου

Δ.Ε. Για τα ODDS RATIOS

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-22

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.4. Έλεγχος Υποθέσεων

Variables in the Equation									
Step		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	Lower	Upper
1 ^a	weis	-.324	.114	8.057	1	.005	.724		
	Constant	2.404	1.192	4.069	1	.044	11.068	.579	.905

a. Variable(s) entered on step 1: weis.

H₀: β=0 vs. H₁: β≠0
p.value = 0.005 < 0.05
 => απορρίπτουμε H₀
 => άρα κάθε επιπλέον θετική απάντηση στην WAIS μειώνει σημαντικά τη σχετική πιθανότητα της νόσου
 => άρα το WAIS σχετίζεται με τη νόσο

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-24

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.4. Έλεγχος Υποθέσεων

Step	Variable	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	95.0% C.I. for EXP(B)	
								Lower	Upper
1 ^a	waiss	-.324	.114	8.057	1	.005	.724	.579	.905
	Constant	2.404	1.192	4.069	1	.044	11.068		

a. Variable(s) entered on step 1: waiss.

H₀: α=0 vs. H₁: α≠0
p.value = 0.044 < 0.05
 => απορρίπτουμε H₀
 => άρα αν κάποιος δεν δώσει καμία θετική απάντηση τότε θα έχει πιθανότητα εμφάνισης της νόσου σημαντικά διαφορετική του 50%

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-25

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.5. Έλεγχος καλής προσαρμογής

DEVIANCE του μοντέλου m

$$l = \log f(\mathbf{y} | \boldsymbol{\beta})$$

$$D_m = -2 \log f(\mathbf{y} | \boldsymbol{\beta}) = -2 \sum_{i=1}^n \{y_i \log(p_i) + (1 - y_i) \log(1 - p_i)\}$$

D_c = Deviance του σταθερού μοντέλου
 Δηλαδή $\log(\text{ODDS}) = a$ [σταθερή πιθανότητα]

D_s = Deviance του κορεσμένου μοντέλου
 Κορεσμένο μοντέλο => μέσοι = data

Πολλές φορές από όλα τα deviance αφαιρούμε αυτή του σταθερού έτσι ώστε $\Delta_m = D_m - D_s => \Delta_s = 0$

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-26

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.5. Έλεγχος καλής προσαρμογής

Για κάθε μοντέλο m διαφορετικό του σταθερού ή του κορεσμένου ΙΣΧΥΕΙ

$$D_s < D_m < D_c$$

$$\Delta_s < \Delta_m < \Delta_c$$

ΕΠΙΠΛΕΟΝ (για μεγάλα δείγματα)

$$\Delta_m = D_m - D_s \sim \chi_{n-pm}^2$$

$$\Delta_0 - \Delta_m = D_0 - D_m \sim \chi_{pm-1}^2$$

Γενικότερα αν m₁ είναι φωλιασμένο (nested) στο μοντέλο m₂ ισχύει

$$\Delta_{m1} - \Delta_{m2} = D_{m1} - D_{m2} \sim \chi_{pm2-pm1}^2$$

p_m = αριθμός παραμέτρων στο μοντέλο m

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-27

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.5. Έλεγχος καλής προσαρμογής

D₁ = 51.01738
D₀ = 61.80632
D₀-D₁ = 10.78894

Omnibus Tests of Model Coefficients

		Chi-square	df	Sig.
Step 1	Step	10.789	1	.001
	Block	10.789	1	.001
	Model	10.789	1	.001

Διαφορά deviance από προηγούμενο βήμα
Εδώ το προηγούμενο βήμα είναι το σταθερό
Άρα διαφορά από το σταθερό μοντέλο
H₀: β₁ = β₂ = ... = β_n
Βλέπουμε κατά πόσο οι X βελτιώνουν την εκτίμηση

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-28

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.5. Έλεγχος καλής προσαρμογής

$D_m = 51.01738$
 $D_0 = 61.80632$
 $D_0 - D_m = 10.78894$

Model Summary

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	51.017 ^a	.181	.266

a. Estimation terminated at iteration number 5 because parameter estimates changed by less than .001.

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-29

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.5. Έλεγχος καλής προσαρμογής

$D_m = 51.01738$
 $D_0 = 61.80632$
 $D_0 - D_m = 10.78894$

Model Summary

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	51.017 ^a	.181	.266

a. Estimation terminated at iteration number 5 because parameter estimates changed by less than .001.

$R_{CS}^2 = 1 - (l_0 / l_m)^{2/N} = 1 - e^{(D_m - D_0)/N}$
 $N = \sum n_i$
Στο τρέχων παράδειγμα $R_{CS}^2 = 1 - e^{(51.02 - 61.81)/54} = 0.181$

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-30

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.5. Έλεγχος καλής προσαρμογής

$D_m = 51.01738$
 $D_0 = 61.80632$
 $D_0 - D_m = 10.78894$

Model Summary

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	51.017 ^a	.181	.266

a. Estimation terminated at iteration number 5 because parameter estimates changed by less than .001.

$R_N^2 = R_{CS}^2 / (1 - l_0^{2/N}) = 1 - e^{(D_m - D_0)/N} / (1 - e^{-D_0/N})$
Στο τρέχων παράδειγμα $R_N^2 = 0.181 / (1 - e^{-61.81/54}) = 0.266$

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-31

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.5. Έλεγχος καλής προσαρμογής

ΣΤΑ GLM και στα μοντέλα λογιστικής παλινδρόμησης με βάση διωνυμική με $N_i > 1$ μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τη διαφορά των deviance από το κορεσμένο μοντέλο

Στα δίτιμα όμως αυτή η ποσότητα δεν μπορεί να υπολογιστεί άρα πρέπει να βρούμε εναλλακτικούς τρόπους

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-32

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.5. Έλεγχος καλής προσαρμογής

ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΛΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ Hosmer+Lemeshow

1. Χωρίζουμε τα fitted p σε g (συνήθως με ίσο μέγεθος) ομάδες και φτιάχνουμε τον πίνακα (συνήθως g=10)

G Ομάδες x 2 κατηγορίες της Y με συχνότητες O_{ij}

2. Από αυτό τον πίνακα υπολογίζουμε

$$x_{HL}^2 = \sum_{k=1}^g \frac{(O_{k1} - E_{k1})^2}{E_{k1}(1 - E_{k1}/m_k)}$$

O_{k1} = παρατηρούμενες τιμές στην k ομάδα με $Y=1$

E_{k1} = αναμενόμενες τιμές (με βάση το μοντέλο) στην k ομάδα με $Y=1$ (προκύπτει ως άθροισμα των fitted πιθανοτήτων)

m_k = συνολικός αριθμός ατόμων στην k ομάδα

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-33

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.5. Έλεγχος καλής προσαρμογής

Contingency Table for Hosmer and Lemeshow Test

Step	1	senility Symptom = .00 not present		senility Symptom = 1.00 present		Total
		Observed	Expected	Observed	Expected	
		4	3.885	0	.115	
2	4	3.765	0	.235	4	
3	3	2.761	0	.239	3	
4	5	6.253	2	.747	7	
5	5	5.150	1	.850	6	
6	7	6.191	1	1.809	8	
7	5	4.180	1	1.820	6	
8	4	3.746	2	2.254	6	
9	1	2.488	4	2.512	5	
10	2	1.581	3	3.419	5	

$D_m = 51.01738$

$D_0 = 61.80632$

$D_0 - D_m = 10.78894$

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-34

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.5. Έλεγχος καλής προσαρμογής

Contingency Table for Hosmer and Lemeshow Test							$\frac{(O_{k1} - E_{k1})^2}{E_{k1}(1 - E_{k1}/m_k)}$	HL
Step	1	senility Symptom = .00 not present		Symptom = 1.00 present		Total		
		Observed	Expected	Observed	Expected			
1	4	3.885	0	0.115	4	0.118		
2	4	3.765	0	0.235	4	0.250		
3	3	2.761	0	0.239	3	0.259		
4	5	6.253	2	0.747	7	2.356		
5	5	5.150	1	0.850	6	0.031		
6	7	6.191	1	1.809	8	0.468		
7	5	4.180	1	1.820	6	0.531		
8	4	3.746	2	2.254	6	0.046		
9	1	2.488	4	2.512	5	1.770		
10	2	1.581	3	3.419	5	0.162		
		O_{k1}		E_{k1}		$x^2(HL) =$	5.991	

$$x_{HL}^2 = \sum_{k=1}^g \frac{(O_{k1} - E_{k1})^2}{E_{k1}(1 - E_{k1}/m_k)}$$

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-35

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.5. Έλεγχος καλής προσαρμογής

Contingency Table for Hosmer and Lemeshow Test							$\frac{(O_{k1} - E_{k1})^2}{E_{k1}(1 - E_{k1}/m_k)}$	HL
Step	1	senility Symptom = .00 not present		Symptom = 1.00 present		Total		
		Observed	Expected	Observed	Expected			
1	4	3.885	0	0.115	4	0.118		
2	4	3.765	0	0.235	4	0.250		
3	3	2.761	0	0.239	3	0.259		
4	5	6.253	2	0.747	7	2.356		
5	5	5.150	1	0.850	6	0.031		
6	7	6.191	1	1.809	8	0.468		
7	5	4.180	1	1.820	6	0.531		
8	4	3.746	2	2.254	6	0.046		
9	1	2.488	4	2.512	5	1.770		
10	2	1.581	3	3.419	5	0.162		
		O_{k1}		E_{k1}		$x^2 =$	5.991	

Hosmer and Lemeshow Test

Step	Chi-square	df	Sig.
1	5.991	8	.648

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-36

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.5. Έλεγχος καλής προσαρμογής

Classification Table ^a

Observed		Predicted		Percentage Correct
		Senility Symptoms not present	Senility Symptoms present	
Step 1	Senility Symptoms not present	37	3	92.5
	Senility Symptoms present	9	5	35.7
Overall Percentage				77.8

a. The cut value is .500

ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ΣΩΣΤΗΣ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΜΕ ΤΟ ΤΡΕΧΩΝ ΜΟΝΤΕΛΟ = 77.8%

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-37

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.6. Πρόβλεψη με τη χρήση της λογιστικής παλινδρόμησης

ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ

1. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ – ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΩΝ
2. ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
3. ΤΙΜΗ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΥ

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΥΜΕ ΟΤΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΙΜΩΝ ΤΗΣ Χ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΞΙΟΠΙΣΤΕΣ

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-38

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.6. Πρόβλεψη με τη χρήση της λογιστικής παλινδρόμησης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ – ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΩΝ

$$p = e^{2.404 - 0.324 W} / (1 + e^{2.404 - 0.324 W})$$

W = WAIS = 0, 1, 2, ..., 20

Αν θέλουμε για κάποιες τιμές μπορούμε να επιλέξουμε

min, Q1, median, mean, Q3, max

WAIS	p
0	0.917
1	0.889
2	0.853
3	0.807
4	0.752
5	0.687
6	0.613
7	0.534
8	0.453
9	0.375
10	0.302
11	0.239
12	0.185
13	0.141
14	0.106
15	0.079
16	0.058
17	0.043
18	0.031
19	0.023
20	0.017

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-39

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.6. Πρόβλεψη με τη χρήση της λογιστικής παλινδρόμησης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ – ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΩΝ

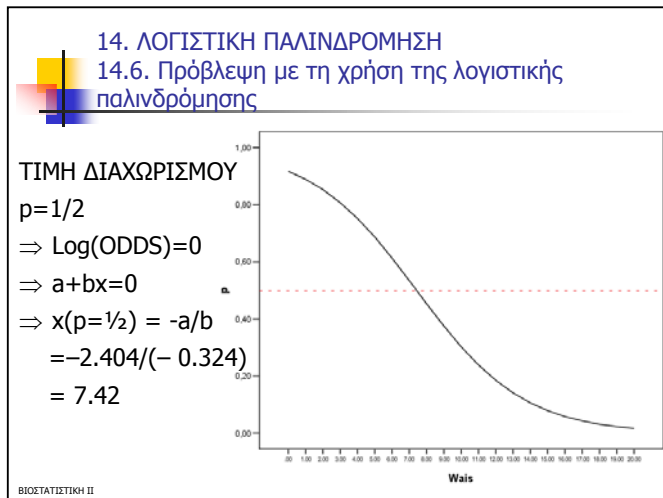
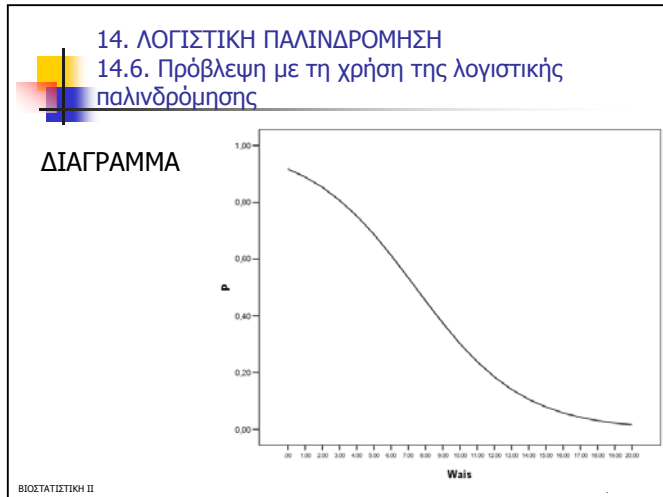
Αν θέλουμε για κάποιες τιμές μπορούμε να επιλέξουμε

min, Q1, median, mean, Q3, max

	Προβλεπόμενη Πιθανότητα
Ελάχιστη Τιμή	4 0.752
1ο Τεταρτημόριο	9 0.375
Διάμεσος	11 0.239
Μέσος	11.57407 0.207
3ο Τεταρτημόριο	14 0.106
Μέγιστη τιμή	20 0.017

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-40

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.7. Σχέση Λογιστικής παλινδρόμησης με OR σε 2x2 Πίνακες

**ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΕ 2x2 ΠΙΝΑΚΑ
ΚΑΙ ΟΙ 2 ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ ΕΙΝΑΙ 0-1 (1= ΝΑΙ)**

2x2_contraception.sav - SPSS Data Editor

File Edit View Data Transform Analyze Graphs Util

ΚΑΝΟΥΜΕ weight cases ως προς COUNTS

12 :

	contraception	myocardial	counts	Var
1	1	1	23	
2	1	0	34	
3	0	1	35	
4	0	0	132	
5				

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-44

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.7. Σχέση Λογιστικής παλινδρόμησης με OR σε 2x2 Πίνακες

ΦΤΙΑΧΝΟΥΜΕ ΜΟΝΤΕΛΟ ΜΕ
Y=myocardial
X=χρήση αντισυλληπτικού χαπιού

Variables in the Equation

Step	myocardial	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	95.0% C.I. for EXP(B)	
								Lower	Upper
1	Constant	-1.356	.192	49.745	1	.000	.258	1.336	4.873

a. Variable(s) entered on step 1: myocardial.

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ II Διαφάνεια 14-45

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.7. Σχέση Λογιστικής παλινδρόμησης με OR σε 2x2 Πίνακες

Risk Estimate

	Value	95% Confidence Interval	
		Lower	Upper
Odds Ratio for contraception Oral Contraception (0 / 1)	2.551	1.336	4.873
For cohort myocardial Myocardial Infraction = 0	1.525	1.056	1.663
For cohort myocardial Myocardial Infraction = 1	.519	.337	.800
N of Valid Cases	224		

Variables in the Equation

Step	myocardial	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	95.0% C.I. for EXP(B)	
								Lower	Upper
1	Constant	-1.356	.192	49.745	1	.000	.258	1.336	4.873

a. Variable(s) entered on step 1: myocardial.

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ II Διαφάνεια 14-46

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.7. Σχέση Λογιστικής παλινδρόμησης με OR σε 2x2 Πίνακες

Άρα όταν έχουμε μία X κατηγορική τότε είναι το ίδιο σαν να εκτιμάμε το OR όπως μάθαμε σε απλούς πίνακες 2x2

ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΟΣ ΑΥΤΟΣ Ο ΤΡΟΠΟΣ

- Μπορούμε να έχουμε X με πολλά επίπεδα
- Μπορούμε να βάλουμε πολλά X (ποσοτικά+κατηγορικά)
- Να κάνουμε προβλέψεις

Variables in the Equation

Step	myocardial	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	95.0% C.I. for EXP(B)	
								Lower	Upper
1	Constant	-1.356	.192	49.745	1	.000	.258	1.336	4.873

a. Variable(s) entered on step 1: myocardial.

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ II Διαφάνεια 14-47

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.8. Παράδειγμα πολλαπλής παλινδρόμησης

ΜΟΛΥΒΔΟΣ & ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ – ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ – LEAD.DAT

Το 1975 δημοσιεύθηκαν τα αποτελέσματα μιας μεγάλης μελέτης που σκοπό είχε να διερευνήσει την επίδραση της παρατεταμένης έκθεσης στο μόλυβδο στην ψυχολογική και νευρολογική κατάσταση παιδιών (για λεπτομέρειες βλ. Landigram *et al.*, 1975, *Lancet*, 1, σελ. 708 - 715). Τα δεδομένα είναι διαθέσιμα στο αρχείο LEAD.DAT.

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ II Διαφάνεια 14-48

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.8. Παράδειγμα πολλαπλής παλινδρόμησης

ΜΟΛΥΒΑΟΣ & ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ – ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ – LEAD.DAT

Περίληπτικά να αναφέρουμε ότι η μελέτη εξετάζει μια ομάδα παιδιών που διέμεναν κοντά σε ένα εργοστάσιο τήξεως μολύβδου στο El Paso του Texas.

Στα παιδιά αυτά καταγράφηκε το επίπεδο μολύβδου στο αίμα τους το 1972 και 1973. Μια ομάδα έκθεσης αποτελείται από 46 παιδιά με επίπεδο μολύβδου 40 µg/ml στο αίμα το 1972 (ή σε μερικές περιπτώσεις το 1973).

Αυτή ομάδα αναφέρεται ως GROUP = 2 ή 3. Μια ομάδα ελέγχου (μαρτύρων) αποτελείται από 78 παιδιά με επίπεδο μολύβδου < 40 µg/ml στο αίμα και τις 2 χρονιές (1972 & 1973).

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-49

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.8. Παράδειγμα πολλαπλής παλινδρόμησης

ΜΟΛΥΒΑΟΣ & ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ – ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ – LEAD.DAT

Σημαντικές μεταβλητές για τη μελέτη είναι και οι ακόλουθες

1. αριθμός κτυπημάτων δακτύλου – καρπού (finger-wrist taps test) του κυρίως χεριού το οποίο αποτελεί ένα σύνηθες τεστ καλής νευρολογικής λειτουργίας.

2. Η κλίμακα ευφυΐας του Wechsler .

ΕΛΩ ΘΑ ΜΕΛΕΤΗΣΟΥΜΕ ΠΟΙΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΥΨΗΛΗΣ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΟΛΥΒΑΟΥ ΣΤΟ ΑΙΜΑ.

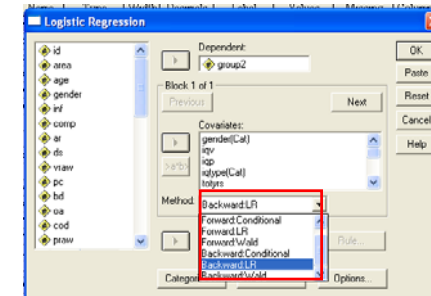
ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-50

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.8. Παράδειγμα πολλαπλής παλινδρόμησης

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕ BACKWARD/FORWARD STEPWISE METHODS

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-51

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.8. Παράδειγμα πολλαπλής παλινδρόμησης

Omnibus Tests of Model Coefficients

		Chi-square	df	Sig.
Step 1 ^a	Step	23.011	13	.042
	Block	23.011	13	.042
	Model	23.011	13	.042
Step 2 ^a	Step	-.016	1	.899
	Block	22.995	12	.028
	Model	22.995	12	.028
...				
Step 9 ^a	Step	-1.736	1	.188
	Block	17.454	4	.002
	Model	17.454	4	.002
Step 10 ^a	Step	-1.703	1	.192
	Block	15.752	3	.001
	Model	15.752	3	.001

a. A negative Chi-squares value indicates that the Chi-squares value has decreased from the previous step.

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-52

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.8. Παράδειγμα πολλαπλής παλινδρόμησης

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕ BACKWARD/FORWARD STEPWISE METHODS

Model Summary

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	140.537 ^a	.169	.231
2	140.553 ^a	.169	.231
3	140.594 ^a	.169	.231
4	140.708 ^a	.168	.230
5	141.103 ^a	.166	.226
6	142.870 ^a	.154	.210
7	143.656 ^a	.148	.202
8	144.358 ^a	.143	.196
9	146.094 ^b	.131	.179
10	147.796 ^b	.119	.163

a. Estimation terminated at iteration number 5 because parameter estimates changed by less than .001.
b. Estimation terminated at iteration number 4 because parameter estimates changed by less than .001.

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-53

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.8. Παράδειγμα πολλαπλής παλινδρόμησης

Model if Term Removed

Variable	Model Log Likelihood	Change in -2 Log Likelihood	df	Sig. of the Change
Step 10 iqp	-77.857	7.917	1	.005
pica	-76.685	5.574	1	.018
fst2yrs	-76.319	4.841	1	.028

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-55

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.8. Παράδειγμα πολλαπλής παλινδρόμησης

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕ BACKWARD/FORWARD STEPWISE METHODS

Hosmer and Lemeshow Test

Step	Chi-square	df	Sig.
1	7.529	8	.481
2	1.785	8	.987
3	4.043	8	.853
4	7.003	8	.536
5	3.471	8	.901
6	14.575	8	.068
7	5.172	8	.739
8	10.164	8	.254
9	8.225	8	.412
10	7.565	8	.477

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-54

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ
14.8. Παράδειγμα πολλαπλής παλινδρόμησης

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕ BACKWARD/FORWARD STEPWISE METHODS

Variables in the Equation

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp.(B)
Step 10 pica(1)	1.597	.693	5.301	1	.021	4.937
fst2yrs(1)	.960	.438	4.792	1	.029	2.611
iqp	-.036	.014	6.994	1	.008	.965
Constant	2.585	1.336	3.746	1	.053	13.268

a. Variable(s) entered on step 1: gender, totyrs, pica, colic, clumsiness, irritab, convuls, area, fst2yrs, iqp, iap, iqtype.

LOG(ODDS) = 7.7 -0.036 IQP +1.6 PICA +0.96 AGE

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ Διαφάνεια 14-56

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.8. Παράδειγμα πολλαπλής παλινδρόμησης

Variables in the Equation							
		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step	pica(1)	1.597	.693	5.301	1	.021	4.937
10	fst2yrs(1)	.960	.438	4.792	1	.029	2.611
	iqp	-.036	.014	6.994	1	.008	.965
	Constant	2.585	1.336	3.746	1	.053	13.268

- Κάθε επιπλέον θετική απάντηση στο IQP μειώνει τη σχετική πιθανότητα εμφάνισης μολύβδου στο αίμα κατά 3.5% (διατηρώντας τις υπόλοιπες μεταβλητές σταθερές)

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-57

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.8. Παράδειγμα πολλαπλής παλινδρόμησης

Variables in the Equation							
		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step	pica(1)	1.597	.693	5.301	1	.021	4.937
10	fst2yrs(1)	.960	.438	4.792	1	.029	2.611
	iqp	-.036	.014	6.994	1	.008	.965
	Constant	2.585	1.336	3.746	1	.053	13.268

- Παιδιά με το σύμπτωμα PICA έχουν σχετική πιθανότητα εμφάνισης μολύβδου 5πλάσια της αντίστοιχης για παιδιά χωρίς το σύμπτωμα (και τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά ίδια – σταθερά)

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-58

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.8. Παράδειγμα πολλαπλής παλινδρόμησης

Variables in the Equation							
		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step	pica(1)	1.597	.693	5.301	1	.021	4.937
10	fst2yrs(1)	.960	.438	4.792	1	.029	2.611
	iqp	-.036	.014	6.994	1	.008	.965
	Constant	2.585	1.336	3.746	1	.053	13.268

- Αν το παιδί διέμενε κοντά στο εργοστάσιο τα δύο πρώτα έτη της ζωής του τότε η σχετική πιθανότητα εμφάνισης μολύβδου είναι 2.6 φορές την αντίστοιχη πιθανότητα για παιδιά που δεν διέμεναν κοντά στο εργοστάσιο τα 2 πρώτα έτη της ζωής τους (και τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά ίδια – σταθερά)

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-59

14. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

14.8. Παράδειγμα πολλαπλής παλινδρόμησης

Variables in the Equation							
		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step	pica(1)	1.597	.693	5.301	1	.021	4.937
10	fst2yrs(1)	.960	.438	4.792	1	.029	2.611
	iqp	-.036	.014	6.994	1	.008	.965
	Constant	2.585	1.336	3.746	1	.053	13.268

- Λόγοι σχετικών πιθανοτήτων διορθωμένοι (odds ratios adjusted) ως προς τις υπόλοιπες επεξηγηματικές μεταβλητές.

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ

Διαφάνεια 14-60